

## **Informācija Latvijas tirgotājiem par VISA un MasterCard maksājumu karšu pieņemšanas procedūru izmaiņām**

Pēdējos gados starptautisko karšu organizācijas *VISA* un *MasterCard* pieņēmušas vairākus ļoti nozīmīgus lēmumus darījumu un klientu drošības uzlabošanai.

### **Mobilo iekārtu izmantošana pirkumu apmaksai**

Līdz ar mobilo viedtālrunu tirgus straujo attīstību, Latvijā ir parādījušies piedāvājumi izmantot mobilo viedtālruni arī kā norēķinu karšu termināli, mobilajam tālrunim pieslēdzot magnētiskā celiņa karšu lasītāju. Kā galveno argumentu šādam risinājumam pārdevēji norāda: „Šāds risinājums šobrīd tiek plaši izmantots visā pasaulē.”

Vēlamies atgādināt, ka kopš 2011. gada 1. janvāra tirgotājam **ir aizliegts** nolasīt tikai kartes magnētisko celiņu, ja uz kartes ir mikroshēma (čips).

Bezvadu tehnoloģijas īpatnību dēļ Maksājumu karšu nozares Datu drošības standarts rekomendē neizmantot šo tehnoloģiju sensitīvu datu pārraidei<sup>1</sup>.

*VISA Europe* 2012. gada 20. augustā<sup>2</sup> ir publicējusi prasības dalībbankām par mobilajām iekārtām un to izmantošanu:

- karšu pieņemšana tiek īstenota, izmantojot atsevišķu iekārtu, kas nodrošina magnētiskā celiņa, čipa nolasīšanu, PIN koda ievadi un drošu datu apmaiņu, izmantojot šifrētu savienojumu starp iekārtu un sertificētu pieņēmējbankas/ pakalpojumu sniedzēja sistēmu, vai;
- klients kartes datus pirkuma apmaksai drīkst ievadīt tikai un vienīgi sev piederošajā mobilajā iekārtā. Mobilā iekārta (tālrunis, planšetdators) vai aplikācija uz tās, kas pieder tirgotājam nedrīkst nekādā veidā iegūt klienta karšu datus.

Tirgotājs drīkst izmantot tikai sertificētas un Visa, MasterCard, American Express prasībām atbilstošās mobilās iekārtas.

### **PIN ievades iekārtu atbilstība**

Starptautiskās maksājumu karšu organizācijas pievērš pastiprinātu vērību PIN koda aizsardzībai. Karšu datu zādzību gadījumos, uzbrucēji par mērķi ir izvēlējušies vecas, standartiem neatbilstošas iekārtas, kas ir ražotas pirms 2008.gada.

Tirgotājiem, kuri paši uztur karšu pieņemšanas infrastruktūru, ir jānodrošina standartiem neatbilstošās PIN ievades iekārtas pret sertificētām. Kļūda! Grāmatzīme nav definēta. Bankas

Latvijā POS terminālu nomainu faktiski ir pabeigušas. Tomēr, tirgotājiem, kuriem pašiem pieder vai kuri plāno iegādāties karšu pieņemšanas iekārtas, stingri iesakām pārbaudīt, vai iekārtas, kuras uzņēmumam jau ir vai kuras šobrīd vēlas iegādāties, ir sertificētas pret PIN drošības standarta 2.x versiju vai jaunāku. PIN ievades iekārtas, kuras ir sertificētas pret standarta 1.x versiju drīkst uzstādīt līdz 2014. gada 30. aprīlim<sup>3</sup>. Pēc šī datuma iekārtas, kuras atbilst PIN drošības standarta 1.x versijai, varēs palikt ekspluatācijā līdz nākamajam Starptautisko maksājumu karšu organizāciju publicētajam sertifikācijas atjaunošanas datumam, Lai izvairītos no pārpratumiem, tirgotājiem, kuri paši plāno veikt karšu pieņemšanas un/vai PIN ievades iekārtu iegādi, pirms iegādes līguma parakstīšanas ar piegādātāju stingri rekomendējam sazināties ar banku, ar kuru uzņēmumam ir līgums par karšu pieņemšanu, lai saņemtu bankas viedokli par iekārtu atbilstību.

## **Maksājumu karšu datu drošība – tūrisma un ceļojumu sektors**

Ņemot vērā arvien pieaugošo karšu datu zādzību skaitu pie tūrisma un ceļojumu nozares (*Travel & Entertainment*) tirgotājiem, starptautisko maksājumu karšu organizācija *VISA Europe* 2012. gada martā izdeva īpašas prasības karšu datu aizsardzībai pie šīs nozares tirgotājiem, nosakot, ka līdz 2012. gada 31. decembrim viesnīcām ir jānomaina lietotāju paroles sistēmām, kuras ir iesaistīta karšu datu glabāšanā vai apstrādē, vai pārraidē – kā tas ir noteikts Maksājumu karšu nozares Datu drošības standarta punktā 2.1.<sup>4</sup> Minētā prasība neattiecas uz tām viesnīcām, kuras norēķiniem pieņem maksājumu kartes, fiziski tās nolasot karšu pieņemšanas iekārtās, un kuras nekur citur neglabā (un nesaņem) karšu numurus. Atbilstība Maksājumu karšu nozares Datu drošības standarta prasībām viesnīcām ir jāsasniedz līdz 2013. gada 31. decembrim.

## **Izmaiņas noteikumos par preču atgriešanu / pirkuma vērtības atmaksu**

Starptautisko maksājumu karšu organizācija *MasterCard* ir veikusi izmaiņas reklamāciju noteikumos, nosakot, ka no 2013. gada 18. oktobra, ja tirgotājs ir noteicis ierobežojumus attiecībā uz preču atgriešanu un/vai darījuma summas atmaksu, tad, pirms apmaksas veikšanas, kartes lietotāju par to ir jāinformē un jāsaņem pierādījums, ka klients piekrīt šādam ierobežojumam.

## **Izmaiņas autorizācijas standartos**

Ņemot vērā debetkaršu un dažādu priekšapmaksas (dāvanu) karšu popularitātes pieaugumu, *MasterCard* 2013. gada 5. novembrī ievieš stingrākas prasības attiecībā uz darījuma noformēšanu:

- autorizētajai summai ir jāsakrīt ar darījuma summu – t.sk., pie ceļojumu un sabiedriskās ēdināšanas sektora tirgotājiem. Ja darījuma summa ir mazāka par autorizēto, tirgotājam ir jāraksta iesniegums pieņēmējbankai par neizmantotās summas atgriešanu klientam. Autorizācijas anulēšana ir jāveic 24 stundu laikā;
- autorizācijas derīguma termiņš ir 7 dienas. Priekšautorizācijas derīguma termiņš ir 30 dienas;
- Priekšautorizācijas derīguma termiņu ir iespējams pagarināt, veicot papildu priekšautorizāciju ar nosacījumu, ka papildu priekšautorizācijās tiek ietverta tehniskā informācija no oriģinālās priekšautorizācijas. Pirms priekšautorizācijas veikšanas ir obligāti jāsaņem klienta piekrišana;
- Priekšautorizācija nav atļauta *Maestro* kartēm. Izņēmums – automātiskās degvielas uzpildes stacijas, darījumi bez kartes klātbūtnes.

Latvijas Komerčbanku asociācijas  
Maksājumu karšu komiteja  
2013. gada aprīlis

---

<sup>1</sup> Payment Card Industry (PCI) Data Security Standard Requirements and Security Assessment Procedures Version 2.0, 11. lappuse, lejuplādējams

[https://www.pcisecuritystandards.org/security\\_standards/documents.php?agreements=pcidss&association=pcidss](https://www.pcisecuritystandards.org/security_standards/documents.php?agreements=pcidss&association=pcidss)

<sup>2</sup> Operating Principles for Mobile Acceptance Solutions, VISA Europe Member Letter VE 48/12

<sup>3</sup> [https://www.pcisecuritystandards.org/approved\\_companies\\_providers/approved\\_pin\\_transaction\\_security.php](https://www.pcisecuritystandards.org/approved_companies_providers/approved_pin_transaction_security.php)

<sup>4</sup> Payment Security in the Hotel Industry November 2012, VISA Europe